

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA. 411.002.08.2019

Pani
Ewa Agnieszka Częścik
Wójt Gminy Ceranów

Urząd Gminy Ceranów
Ceranów 140
08-322 Ceranów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/19/002 Realizacja i wykorzystanie przez gminy województwa mazowieckiego dochodów z opłat
za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Ceranów, Ceranów 140, 08-322 Ceranów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Agnieszka Częścik, Wójt Gminy Ceranów od 20 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Krzysztof Młyński, Wójt Gminy Ceranów od 1 grudnia 2010 r. do 20 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawdliwość i terminowość egzekwowania przez wójtów od przedsiębiorców opłat z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż (detaliczną) napojów alkoholowych. 2. Prawdliwość wydatkowania przez wójtów środków uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż (detaliczną) napojów alkoholowych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2018 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Maria Więckowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/70/2019 z 18 kwietnia 2019 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	W Urzędzie Gminy Ceranów³ zadania związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz egzekwowaniem opłat od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych były realizowane rzetelnie. Prowadzono ewidencję spraw związanych z pobieraniem opłat za sprzedaż napojów alkoholowych, a terminowość i wysokość opłat wnoszonych przez przedsiębiorców były zgodne z wymogami określonymi w art. 111 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁴. Wpływy z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych księgowano według właściwej klasyfikacji budżetowej. W uchwalonych przez Radę Gminy Ceranów na lata 2017 i 2018 Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnych Programach Przeciwdziałania Narkomanii określono zadania, na które zamierzano przeznaczyć środki uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W sporządzanych sprawozdaniach zamieszczano informacje dotyczące realizacji zadań określonych w ww. programach. W objętym kontrolą okresie, środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wykorzystane na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Środki niewykorzystane
--------------	---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Urząd.

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm., dalej: ustawa o wychowaniu w trzeźwości.

w całości w danym roku budżetowym były przeznaczane w roku kolejnym na cele określone w Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanych na kolejny rok.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- dokonania w 2017 r. jednego wydatku w wysokości 1 185,71 zł w sposób nieprzewidziany w zasadach wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁵ określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.,
- przekroczenia w listopadzie i grudniu 2018 r. planu finansowego określonego Uchwałą Nr XXXI/193/2017 Rady Gminy Cerańów z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok⁶ o łączną kwotę 689,72 zł, co było niezgodne z art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość i terminowość egzekwowania przez wójtów od przedsiębiorców opłat z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

1.1 Organizacja wykonywania zadań związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz egzekwowaniem od przedsiębiorców opłat z tytułu zezwoleń

Opis stanu faktycznego

Organizację pracy w Urzędzie w latach 2017-2018 określał Regulamin organizacyjny Urzędu nadany Zarządzeniem Nr W.0050.2.2017 Wójta Gminy Cerańów z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Cerańów⁹.

(akta kontroli str. 4-45)

W Regulaminie organizacyjnym zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zostały przypisane do realizacji Referatowi Organizacyjno-Administracyjnemu, a zadania z zakresu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Referatowi Spraw Obywatelskich. Zgodnie z zakresem obowiązków, od dnia 2 stycznia 2017 r., zadania te realizował Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, który kieruje Referatem Spraw Obywatelskich.

(akta kontroli str. 4-45, 79-83)

W Urzędzie prowadzono Rejestr zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w którym zawarto m.in. następujące dane: nr kolejny punktu sprzedaży, adres punktu sprzedaży, rodzaj punktu sprzedaży, nazwę i adres otrzymującego zezwolenie, rodzaj zezwolenia i datę jego wystawienia, termin ważności zezwolenia. Rejestr zawierał dane dotyczące przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Cerańów, zgodnie

⁵ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cerańowie została powołana zarządzeniami Wójta Gminy Cerańów: nr W.0050.42.2014 z 15 grudnia 2014 r., nr W.0050.8.2017 z 2 lutego 2017 r., nr W.0050.12.2018 z 9 kwietnia 2018 r.; dalej: GKRAPA.

⁶ Zmienionej uchwałą Nr XXXIII/204/2018 Rady Gminy Cerańów z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Cerańów na 2018 r.

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zmieniony Zarządzeniem Nr W.0050.17.2017 Wójta Gminy Cerańów z dnia 15 marca 2017 r. oraz Zarządzeniem Nr W.0050.39.2018 Wójta Gminy Cerańów z dnia 30 listopada 2018 r.; Regulamin obowiązywał od dnia 2 stycznia 2017 r.

z dokumentacją dotyczącą udzielonych zezwoleń obowiązujących w latach 2017-2018.

(akta kontroli str. 121-125)

Prowadzona w Urzędzie dokumentacja z zakresu ponoszenia przez przedsiębiorców opłat z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych obejmowała m.in. teczki spraw dotyczących oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych na 2017 r. oraz na 2018 r. wraz z zestawieniami należności i wpłat, zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydanych w 2017 r. oraz 2018 r., wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2018 r., zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2017 r.

(akta kontroli str. 120, 122-125)

Liczba przedsiębiorców i punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Cerańów wynosiła:

- według stanu na 31 grudnia 2017 r. – 10 przedsiębiorców i 10 punktów sprzedaży,
- według stanu na 31 grudnia 2018 r. – 9 przedsiębiorców i 9 punktów sprzedaży.

W latach 2017-2018 w Urzędzie wydano łącznie:

- 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych¹⁰ dla trzech przedsiębiorców, którzy kontynuowali działalność związaną ze sprzedażą napojów alkoholowych po upływie terminu ważności poprzednio obowiązujących zezwoleń. Zezwolenia były wydawane z zachowaniem zasad określonych w art. 18 ust. 3a, 5 i 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i zostały pozytywnie zaopiniowane przez GKRPA;
- jedno zezwolenie jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa¹¹, udzielone na podstawie art. 18¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości;
- trzy decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla jednego przedsiębiorcy, który poinformował Urząd o likwidacji punktu sprzedaży z dniem 1 lutego 2018 r.

(akta kontroli str. 121-126)

Realizacja zadań związanych z egzekwowaniem i wykorzystaniem dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Cerańów nie była objęta kontrolą lub audytem wewnętrznym. Do Urzędu nie wpływały skargi i wnioski w zakresie realizacji zadań związanych z egzekwowaniem i wykorzystaniem dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

(akta kontroli str. 293-295)

1.2 Prawidłowość i terminowość dokonywanych przez przedsiębiorców opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych

Opis stanu faktycznego

Przedsiębiorcy posiadający zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wnosili opłaty z tytułu sprzedaży tych napojów w wysokości i w terminach określonych w art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Opłaty z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych wpływały na rachunek bieżący Gminy Cerańów. Dochody były ujmowane w uchwałach budżetowych Gminy Cerańów i księgowane w dziale 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki

¹⁰ Po trzy zezwolenia (w zakresie sprzedaży napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu - z wyjątkiem piwa oraz napojów zawierających powyżej 18% alkoholu) dla każdego z trzech przedsiębiorców.

¹¹ Zezwolenie wydane 10 sierpnia 2017 r. na okres od 20 do 21 sierpnia 2017 r.

związane z ich poborem, rozdziale 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw, § 0480 Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody uzyskane przez Gminę Cerańów za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiły 32 806,18 zł w 2017 r. oraz 29 849,16 zł w 2018 r.

(akta kontroli str. 126-139)

W Gminie Cerańów prowadzono ewidencję przedsiębiorców, w której odnotowywano wysokość i terminy wnoszonych opłat. Dokumentacja obejmowała teczki spraw zawierających oświadczenia przedsiębiorców o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2017-2018 wraz z zestawieniami należności i dokonanych wpłat.

(akta kontroli str. 120-121)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy w zakresie egzekwowania od przedsiębiorców opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odbywało się z zachowaniem zasad określonych w art. 18 ust. 3a, 5 i 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, zezwolenia były opiniowane przez GKRPA. Wpłaty dokonywane przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszono w wysokości i w terminach określonych w art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz księgowano według właściwej klasyfikacji budżetowej. W Urzędzie prowadzono ewidencję spraw związanych z pobieraniem opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych, w której odnotowywano wysokość i terminy wnoszonych opłat.

OBSZAR

2. Prawidłowość wydatkowania przez wójtów środków uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż (detaliczną) napojów alkoholowych

Opis stanu
faktycznego

Rada Gminy Cerańów na lata 2017 i 2018 uchwaliła:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok¹² i 2018 rok¹³,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cerańów na 2017 rok¹⁴ i 2018 rok¹⁵.

Wykonanie uchwał wprowadzających Programy powierzono Wójtowi Gminy Cerańów. W Programach Profilaktyki na 2017 i 2018 r. oraz Programach Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 i 2018 r. określono zadania, na które miały być przeznaczone środki uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

(akta kontroli str. 84-110)

¹² Wprowadzony uchwałą nr XXI/142/2016 Rady Gminy Cerańów z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok, dalej: Program Profilaktyki na 2017 r.

¹³ Wprowadzony uchwałą nr XXXI/195/2017 Rady Gminy Cerańów z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok, dalej: Program Profilaktyki na 2018 r.

¹⁴ Wprowadzony uchwałą nr XXI/143/2016 Rady Gminy Cerańów z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r, dalej: Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r.

¹⁵ Wprowadzony uchwałą nr XXXI/194/2017 Rady Gminy Cerańów z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cerańów na 2018 rok, dalej: Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.

Jako cel główny Programu Profilaktyki na 2017 r. wskazano ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Cerańów problemów alkoholowych oraz ich negatywnych następstw, w szczególności przemocy w rodzinie. Jako cele szczegółowe Programu na 2017 r. wymieniono zadania określone w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, z wyjątkiem zadania dotyczącego wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej¹⁶.

(akta kontroli str. 84-94)

Wójt Gminy Cerańów wyjaśnił, że na terenie Gminy Cerańów nie funkcjonuje centrum integracji społecznej, ponieważ liczba mieszkańców Gminy i objętych ewentualnym wsparciem jest mała, w porównaniu do kosztów utrzymania centrum jako jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego.

(akta kontroli str. 296-299)

Zadania do realizacji wskazane w Programie Profilaktyki na 2017 r. dotyczyły m.in.:

- prowadzenia punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym,
- zakupu paczek świątecznych dla dzieci z rodzin pochodzących z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym,
- organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz lokalnych imprez, konkursów, wycieczek i zajęć promujących zdrowy styl życia bez używek,
- prowadzenia działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W Programie Profilaktyki na 2018 r. jako główne zadania do realizacji wskazano zadania określone w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Planowane działania dotyczyły m.in.:

- rozwijania i wspierania działalności punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym,
- prowadzenia w szkołach, przedszkolach działań z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów psychoedukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców),
- udziału członków GKRPA w cyklicznych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W ramach Programów Profilaktyki na 2017 r. i 2018 r. określono również zasady wynagradzania członków GKRPA ze środków uzyskanych przez Gminę z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

(akta kontroli str. 84-94, 99-106)

W Programach Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r. i 2018 r. jako zadania do realizacji wskazano m.in.: realizację programów profilaktycznych w szkołach na terenie gminy (warsztaty, konkursy, spektakle teatralne, koncerty), szkolenia podnoszące kompetencje osób realizujących zadania obejmujące problematykę narkomanii (nauczycieli, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonariuszy Policji), zakup literatury i materiałów edukacyjnych w celu ich rozprowadzania wśród uczniów, nauczycieli, rodziców.

(akta kontroli str. 95-98, 107-110)

Przewodniczący GKRPA sporządzał roczne sprawozdania z realizacji Programów Profilaktyki i Programów Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2017 i 2018, które były przedstawiane Radzie Gminy Cerańów.

(akta kontroli str. 111-116, 311-312)

W ww. sprawozdaniach zawarto informacje m.in. o udzielaniu porad w punkcie konsultacyjnym przez specjalistów terapii uzależnień, organizacji konkursów profilaktycznych, zajęć pozalekcyjnych i wycieczek integracyjno-profilaktycznych dla

¹⁶ Art. 4¹ ust. 1 pkt 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

dzieci, dokonanych przez GKRPA kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zakupie paczek świątecznych dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym (ostatniego zadania nie zaplanowano w Programie Profilaktyki na 2018 rok).

(akta kontroli str. 111-114, 116)

Wójt Gminy Cerań wyjaśnił, że GKRPA w grudniu 2018 r. podjęła decyzję o zakupie 24 paczek świątecznych dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym. Wydatku dokonano w ramach rozdziału 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, z uwagi na pozostające środki finansowe. Lista dzieci objętych wsparciem została sporządzona przez psychologa szkolnego z Zespołu Szkół w Cerań w porozumieniu z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cerań.

(akta kontroli str. 296-301)

W latach 2017-2018 dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych były księgowane w budżecie Gminy Cerań w dziale 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, rozdziale 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw, § 0480 Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody Gminy Cerań uzyskane w danym roku budżetowym z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w tym roku były uwzględniane w planie wydatków na rok kolejny. Środki te zwiększały wydatki w rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi planowane do realizacji w ramach Programów Profilaktyki na kolejne lata¹⁷.

(akta kontroli str. 162-177, 238-253, 281-291, 304, 306-307)

Wydatki ze środków uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2017-2018 były klasyfikowane w uchwałach budżetowych Gminy Cerań¹⁸ w dziale 851 Ochrona zdrowia w rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w rozdziale 85153 Zwalczanie narkomanii.

W kontrolowanym okresie w ramach środków uzyskanych przez Gminę Cerań z opłat z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydatkowano w dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 Zwalczanie narkomanii łącznie:

- 36 428,74 zł w 2017 r.¹⁹

- 39 443,07 zł w 2018 r.²⁰

Środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w badanym okresie, zostały wykorzystane na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, tj. na cele wymienione w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości. W 2017 r. dokonano jednego wydatku, polegającego na wypłacie członkowi GKRPA nagrody z ww. środków, co nie zostało przewidziane w zasadach wynagradzania członków GKRPA określonych w Programie Profilaktyki na 2017 r.

(akta kontroli str. 84-119, 140-280, 291-292, 304-318)

¹⁷ Środki niewykorzystane w 2016 r. w kwocie 9 065,63 zł uwzględniono w Programie Profilaktyki na 2017 r.; środki niewykorzystane w 2017 r. w kwocie 5 443,07 zł uwzględniono w Programie Profilaktyki na 2018 r., środki niewykorzystane w 2018 r. w kwocie 16 050,22 zł uwzględniono w Programie Profilaktyki na 2019 r.

¹⁸ Uchwałę Nr XXII/149/2017 Rady Gminy Cerań z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2017 rok, zmienionej uchwałą Nr XXIX/180/2017 Rady Gminy Cerań z dnia 31 października 2017 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy Cerań na rok 2017 i zarządzeniem W.0050.60.2017 Wójta Gminy Cerań z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy Cerań; Uchwałę Nr XXXII/193/2017 Rady Gminy Cerań z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok, zmienionej uchwałą Nr XXXIII/204/2018 Rady Gminy Cerań z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Cerań na 2018 r.

¹⁹ W tym 36 079,74 zł w ramach rozdziału 85154 oraz 349,00 zł w ramach rozdziału 85153.

²⁰ W tym 38 443,07 zł w ramach rozdziału 85154 oraz 1 000,00 zł w ramach rozdziału 85153.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W toku wydatkowania przez Gminę Ceranów w listopadzie i grudniu 2018 r. środków finansowych, w ramach rozdziału 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, § 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne, § 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe, nastąpiło przekroczenie planu finansowego określonego w uchwale budżetowej Gminy Ceranów na 2018 r.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wypłacenie jednemu z członków GKRPA nagrody w wys. 1 185,71 zł brutto²¹ ze środków uzyskanych przez Gminę Ceranów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, co nie zostało przewidziane w zasadach wynagradzania członków GKRPA, określonych w Programie Profilaktyki na 2017 r.

W Urzędzie w 2017 r. nie obowiązywały inne regulacje, które przewidywałyby możliwość wypłaty nagród członkom GKRPA. W Urzędzie brak dokumentu zawierającego uzasadnienie przyznania tej nagrody.

(akta kontroli str. 84-94, 117-119, 304-318)

Wójt Gminy Ceranów wyjaśnił, że zlecenie wypłaty nagrody zostało dokonane przez byłego Wójta Gminy Ceranów i zatwierdzone przez byłego Skarbnika Gminy Ceranów. GKRPA nie brała udziału w przyznawaniu tej nagrody, a Przewodnicząca GKRPA dowiedziała się o jej przyznaniu od Skarbnika Gminy Ceranów już po dokonaniu wypłaty.

(akta kontroli str. 306-308)

2. Przekroczenie planu wydatków Gminy Ceranów na 2018 r. w rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, w § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe, § 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne oraz w § 4120 Składki na Fundusz Pracy w miesiącu listopadzie i grudniu 2018 r. o łączną kwotę 689,72 zł, co było niezgodne z art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²² stanowiącym, że w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązującą zasadą gospodarki finansowej jest dokonywanie wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem.

W Uchwale Nr XXXI/193/2017 Rady Gminy Ceranów z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok²³ w rozdziale klasyfikacji budżetowej 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi w § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe ustalono plan wydatków w wysokości 7 000,00 zł. Zgodnie z listami wypłat wynagrodzeń bezosobowych za 2018 r., wykonanie wydatków w tym § na koniec grudnia 2018 r. wyniosło 7 637,02 zł. Przekroczenie planu wydatków w § 4170 nastąpiło w dniu 21 grudnia 2018 r. poprzez wypłatę wynagrodzeń w łącznej kwocie 676 zł dla dwóch psychologów udzielających porad w punkcie konsultacyjnym²⁴.

W rozdziale klasyfikacji budżetowej 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi w § 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne i § 4120 Składki na Fundusz Pracy ustalono plan wydatków na 2018 r. w wysokości odpowiednio 420,00 zł i 60,00 zł. Zgodnie z dokumentacją księgową, wykonanie wydatków w tych §§ na koniec listopada 2018 r. wyniosło odpowiednio 466,50 zł i 66,20 zł. Przekroczenie planu wydatków nastąpiło w dniu 5 listopada 2018 r. poprzez

²¹ Lista płac nr 03/17/N z dnia 12.04.2017 r., wypłata nagrody została dokonana w ramach rozdziału 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych.

²² Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

²³ Zmienionej uchwałą Nr XXXIII/204/2018 Rady Gminy Ceranów z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Ceranów na 2018 r.

²⁴ Wypłata nastąpiła na podstawie list płac nr 12/18/UZ i 12/18/UZ11 z dnia 19 grudnia 2018 r.

dokonanie przelewu do ZUS środków z tytułu ubezpieczeń społecznych w wysokości 46,65 zł i składek na Fundusz Pracy w wysokości 6,62 zł. Przekazanie środków spowodowało przekroczenie planu finansowego Gminy Ceranów w § 4110 o 46,50 zł i w § 4120 o 6,20 zł.

(akta kontroli str. 140-177, 319-362, 366-375)

Skarbnik Gminy Ceranów wyjaśniła, że objęła stanowisko w dniu 27 listopada 2018 r. i zastała dużą liczbę niezapłaconych faktur za usługi i materiały. Analizując wykonanie wydatków do wprowadzenia zmian w budżecie gminy na sesję Rady Gminy w grudniu 2018 r., Skarbnik nie posiadała wiedzy, że nie dokonano zapłaty należnych wynagrodzeń bezosobowych za miesiąc listopad 2018 r. Dopiero w pierwszych dniach stycznia 2019 r., po zaksięgowaniu wszystkich operacji wykonanych w grudniu 2018 r., Skarbnik zauważyła, że plan wydatków w §§ 4170, 4110 i 4120 został przekroczony i zdecydowała o dokonaniu przeksięgowania wydatków dokumentami PK – polecenie księgowania. W pierwszych dniach stycznia 2019 r. dokonano przeksięgowania dokumentami PK w ramach rozdziału 85154:

- wydatków w łącznej kwocie 729,27 zł z § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe na § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych²⁵,
- wydatków w łącznej kwocie 46,65 zł z § 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne na § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych²⁶,
- wydatków w kwocie 6,62 zł z § 4120 Składki na Fundusz Pracy na § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych²⁷.

W ocenie Skarbnika zaistniała sytuacja była związana z częstą zmianą osób zatrudnionych na stanowisku Skarbnika Gminy – w 2018 r. na tym stanowisku były zatrudnione cztery osoby.

(akta kontroli str. 331-332, 363-364)

W Zarządzeniu W.0050.12.2019 Wójta Gminy Ceranów z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie opracowania i przedstawienia Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2018 r., sprawozdania finansowego gminnej instytucji kultury oraz informacji o stanie mienia nie wykazano przekroczenia planu wydatków przez Gminę Ceranów w 2018 r., ponieważ sprawozdanie sporządzono zgodnie z przeniesieniami dokonanymi dokumentami PK w ramach rozdziału 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

(akta kontroli str. 178-217)

OCENA CZĄSTKOWA

W Gminie Ceranów uchwalono Programy Profilaktyki na lata 2017 i 2018 oraz Programy Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 i 2018, w których określono zadania, na które miały być przeznaczone środki uzyskane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Z realizacji Programów były sporządzane sprawozdania, w których zawarto informację o zrealizowanych zadaniach.

Środki z opłat uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wykorzystane na cele wymienione w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości określone w Programach Profilaktyki i Programach Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 i 2018. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki z opłat za zezwolenia były przeznaczane w kolejnym roku budżetowym na cele określone w Programach Profilaktyki na kolejny rok.

²⁵ Przeksięgowanie kwoty 140,99 zł na podstawie PK nr 1266 z 31.12.2018 r. oraz kwoty 535,01 zł na podstawie PK nr 1231 z 31.12.2018 r.

²⁶ Przeksięgowanie kwoty 40,64 zł na podstawie PK nr 1231 z 31.12.2018 r. oraz kwoty 6,01 zł na podstawie PK nr 1266 z 31.12.2018 r.

²⁷ Przeksięgowanie kwoty 6,62 zł na podstawie PK nr 1231 z 31.12.2018 r.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły dokonania jednego wydatku w wysokości 1 185,71 zł w sposób nieprzewidziany w zasadach wynagradzania członków GKRPA określonych w Programie Profilaktyki na 2017 r. oraz przekroczenia w listopadzie i grudniu 2018 r. planu finansowego określonego w uchwale budżetowej Gminy Ceranów na 2018 r. o łączną kwotę 689,72 zł.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wydatkowanie środków finansowych przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi w granicach planu wydatków określonych w uchwałach budżetowych Rady Gminy Ceranów.
2. Dokonywanie wypłat świadczeń dla członków GKRPA zgodnie z zasadami wynagradzania członków GKRPA określonych w Programach Profilaktyki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 20 maja 2019 r.

Kontroler
Maria Więckowska
główny specjalista k.p.

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
DORADCA EKONOMICZNY
p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

Wiesława Bronisz
podpis